

Eduskunnan lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Lausunto eduskunnan lakivaliokunnalle asiasta HE 201/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 ja 8 b §:n muuttamisesta

Suomen Lakimiesliitto kiittää eduskunnan lakivaliokuntaa lausuntopyynnöstä koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 ja 8 b §:n muuttamisesta ja lausuu kunnioittavimmin seuraavaa:

Lakimiesliitto kannattaa esitettyä muutosta.

Erityisesti ehdotus oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 b §:n soveltamiskynnyksen lieventämisestä on kannatettava. Tuomioistuimilla tulee olla oikeus ja velvollisuus puuttua kohtuuttomiksi arvioimiinsa oikeudenkäyntikuluihin viran puolesta. Kuten hallituksen esityksessä todetaan, soveltamiskynnys on jäänyt voimassa olevalla sääntelyllä liian korkeaksi ja se on siten mahdollistanut asian hävinneen osapuolen joutumisen taloudelliseen ahdinkoon.

Myös muutoksella tavoitellut pääasialliset vaikutukset ovat Lakimiesliiton mielestä kannatettavia. Ehdotus madaltaa oikeudenkäynnin häviämiseen liittyvää kuluriskiä sekä parhaimmillaan se myös laskee kynnystä oikeudenkäynteihin ja edistää siten oikeuden saatavuutta. Lisäksi ehdotus voi myös hillitä oikeudenkäyntikulujen syntymistä, koska myös voittaneella osapuolella on riski siitä, ettei hän välttämättä saa voittaessaan täyttä korvausta omista oikeudenkäyntikuluistaan. Toki on myös mahdollista, ettei esitetty muutos oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 b §:ään käytännössä kuitenkaan hillitse oikeudenkäyntikuluja, vaan että muutos vaikuttaa lähtökohtaisesti ainoastaan asian hävinneen ja voittaneen osapuolen kuluvastuun jakautumiseen kohtuuttomuustilanteessa.

Edellä kerrotusta syystä johtuen Lakimiesliitto muistuttaa, että tämän keinon lisäksi olennainen merkitys oikeudenkäyntikulujen hillitsemisessä on riita- ja hakemusasioiden oikeudenkäyntimenettelyn kehittäminen niin kokonaisuutena kuin eri asiaryhmien osalta. Kannatettavaa on myös esimerkiksi hallituksen esityksessä vaihtoehtoisissa toteuttamistavoissa mainittu vähäisten riita-asioiden ratkaisemiseksi soveltuvan menettelyn edistäminen oikeusministeriön selvityksen valmistuttua.

Oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 b §:n muutokseen liittyen Lakimiesliitto pitää erityisen hyvänä lisäystä säännöskohtaisista perusteluissa liittyen kuulemisperiaatteen tärkeyden korostamisesta. Lakimiesliitto nosti asian esiin myös aiemmassa teemaa koskevassa

oikeusministeriön työryhmän mietinnöstä antamassaan lausunnossa. Tuomioistuinten tulee kiinnittää asianosaisten huomio tähän myös lisäyksen jälkeen aktiivisella prosessinjohdollaan.

Helsingissä 21.11.2022

Suomen Lakimiesliitto –Finlands Juristförbund ry

Marika Valjakka
hallituksen puheenjohtaja

Jore Tilander
toiminnanjohtaja

Lisätiedot:

Jenni Tuomainen

Oikeus- ja koulutuspoliittinen asiantuntija
Suomen Lakimiesliitto – Finlands Juristförbund ry
045 6788 021
jenni.tuomainen@lakimiesliitto.fi